

Socialdepartementet

103 33 Stockholm

Promemorian Vissa sjukpenningförmåner och ersättning till arbetsgivare för kostnader för sjuklön

(S2020/02592/SF)

Förslaget till förordning om vissa sjukpenningförmåner med anledning av sjukdomen covid-19 (nedan förordningen).

Försäkringskassan tillstyrker förslaget men vill betona att ändringarna som föreslås nedan är nödvändiga för att ge myndigheten förutsättningar att tillämpa regelverket.

2 §

I bestämmelsens första stycke andra meningen står det ”om den försäkrade får karensavdrag”. Det borde rätteligen stå ”har fått karensavdrag”.

I andra stycket anges ”Vid bedömningen av rätten till sjukpenning enligt första stycket ska den försäkrades arbetsförmåga anses vara nedsatt på grund av sjukdom om arbetsgivaren har gjort en sådan bedömning enligt lagen om sjuklön”.

Bestämmelsen föreslås i stället formuleras på följande sätt: ”Den försäkrades arbetsförmåga ska anses vara nedsatt på grund av sjukdom om arbetsgivaren har gjort ett karensavdrag enligt lagen om sjuklön.” Med en sådan formulering står det klart att Försäkringskassan inte behöver utreda om arbetsgivaren har bedömt den försäkrades arbetsförmåga eller inte. En sådan utredning kommer nämligen inte att vara möjlig inom ramen för den tänkta automatiserade hanteringen av ersättningen.

3 §

I paragrafen anges att bestämmelsen om sjukanmälan i 27 kap. 17 § socialförsäkringsbalken inte gäller för sjukpenning enligt 2 §. Samma undantag behöver göras för sjukpenning enligt 6 § i förordningen.

4 §

I bestämmelsens första mening står det ”Om den försäkrade får ett eller flera karensavdrag”. Det borde rätteligen stå ”har fått ett eller flera karensavdrag”.

6 §

Som Försäkringskassan tolkar skrivningen i första stycket ska det göras en arbetsförmågebedömning för egenföretagare som begär sjukpenning enligt

bestämmelsen. Försäkringskassan förordar därför att bestämmelsen kompletteras så att en sådan bedömning ska anses utförd genom presumtion. I de fall den försäkrade indirekt anför att hen befinner sig i en karenperiod, och därigenom också avstått arbete, kan Försäkringskassan förutsätta att arbetsförmågan är nedsatt med minst en fjärdedel. En sådan lösning förordas för att i möjligaste mån få samma typ av arbetsförmågebedömning som i 2 § i förordningen.

I 2 § i förordningen anges ”För rätt till ersättning krävs inte att den försäkrade har en sjukpenninggrundande inkomst.” Denna formulering behövs även i 6 §.

7 §

Bestämmelsen reglerar samordning av ersättning när en försäkrad har rätt till såväl ersättning för karensavdrag enligt sjuklönelagen i egenskap av anställd, som ersättning för karens i egenskap av egenföretagare.

Den föreslagna lydelsen kan medföra problem i de fall den försäkrade *först har beviljats ersättning enligt 2 §* och senare ansöker om ersättning enligt 6 §. Fråga uppkommer om Försäkringskassan då endast ska betala ut mellanskillnaden, eller om hela beloppet om 804 kronor ska betalas ut, men med ett efterföljande beslut om återkrav på 700 kronor. En lösning vore att i 7 § andra stycket föreskriva att om sjukpenning enligt 2 § redan har beviljats lämnas sjukpenning enligt 6 § första stycket för den dagen endast till den del beloppet överstiger det som redan har lämnats enligt 2 §.

Men även denna lösning har en nackdel. I det fall ett tilläggsbelopp ska utbetalas kommer hanteringen att behöva skötas manuellt efter ansökan på pappersblankett och kommer, i rådande produktionsläge, inte att kunna göras i nära anslutning till ansökan. Försäkringskassan föreslår därför att det föreskrivs att om den försäkrade först har beviljats sjukpenning enligt 2 § ska han eller hon inte senare kunna beviljas sjukpenning enligt 6 § första stycket för samma dag. Det kommer innebära att sjukpenningen för den försäkrade blir något lägre men då endast i de situationer där han eller hon aktivt har ansökt om ersättning som anställd och senare även för samma dag ansöker som egenföretagare.

Därutöver bör föreskrivas beträffande den omvända situationen, dvs. att den försäkrade först beviljats sjukpenning enligt 6 § första stycket såsom egenföretagare men senare även ansöker om sjukpenning enligt 2 § såsom anställd med sjuklön. Det föreslås en kompletterande föreskrift, förslagsvis i 4 §, enligt följande; Sjukpenning enligt 2 § ska inte lämnas om den försäkrade redan har beviljats sjukpenning enligt 6 § första stycket för den dagen.

8 §

Försäkringskassan behöver innan årshanteringen av ersättning för höga sjuklönekostnader i början av 2021 få reglerat hur de här aviserade reglerna ska, eller inte ska, påverka beräkningen av ersättningen för höga sjuklönekostnader sett till helåret.

Förslaget till förordning om ändring i förordningen (1995:1051) om skyldigheten att lämna läkarintyg m.m. i sjukpenningärenden i vissa fall.

Försäkringskassan tillstyrker förslaget med följande kommentar.

1 a §

Försäkringskassan konstaterar att förslaget innebär att hälso- och sjukvården avlastas genom att den läkarintygsfria tiden förlängs från dag 7 till dag 14, och att det först vid dag 15 kommer att krävas läkarintyg.

Förslaget till förordning om ändring i förordningen (2003:766) om behandling av personuppgifter inom socialförsäkringens administration.

Försäkringskassan tillstyrker förslaget.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektören Nils Öberg i närvaro av överdirektören Maria Rydbeck, avdelningscheferna Michael Erliksson och Ulrika Havossar, enhetschefen Marita Öberg, verksamhetsutvecklaren Viktor Karlsson samt rättsliga experterna Heli Artell Viklund och Emelie Werme, den senare som föredragande.

Nils Öberg

Emelie Werme